

# Fugler i Hordaland 2001

Av Frode Falkenberg

## Fugleåret 2001

Fugleåret 2001 vil stående som et av de mest innholdsrike i historien med blant annet spesielt gode forekomster av islom, jordugle, tartarpiplerke, svartryggerle, svartstrupe, gulbrynsanger, stillits og kjernebiter. Dessuten ble det konstatert uvanlig sterke vinteropptredener av enkeltbekkasin, rugde og munk. Sjeldne og uvanlige hekkefugler er representert i denne rapporten med funn av musvåk, skogsnipe, dverglo (som var ny hekkeart i fylket), fjelljo og gulerle. Av mer sjeldne gjester med under ti tidligere funn i fylket finner vi disse: grønlandsk tundragås (2), dverglo (1/5), britisk sildemåke (4), splitterne (1), dverglerke (1), sibirpiplerke (2), lappiplerke (2), østlig svartstrupe (1), åkersanger (1), myrsanger (1), blekbrynsanger (1), dvergfluesnapper (1) og dvergspurv (1).

## Nye arter og underarter

Rapporten inkluderer både en ny art og underart observert i fylket. Dette gjelder en åkersanger *Acrocephalus agricola* som ble ringmerket på Purkebolsvatnet i Austrheim 2.9, og en østlig svartstrupe av en av underartene *Saxicola torquata maura* eller *stejnegeri* på Stormark, Fedje 7.-8.10. Funnene er forøvrig innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF. Da disse var godt dokumenterte funn publiseres de her. De sakene som skal behandles av NSKF, men som ikke er tilsvarende veldokumentert, holdes utenfor årets rapport. Godkjente saker kommer i seinere rapporter fra LRSK Hordaland.

Nye taksonomiske endringer per september 2002, gjør at man nå opererer med kråke og svartkråke som to separate arter (Knox m.fl. 2002). Hordaland fylke har dermed per 31. desember 2001, 322 registrerte arter og med dverglo som ny er vi oppe i 171 påviste hekkearter. Årets rapport omtaler 161 arter.

## Rapportering

Den Lokale Rapport og Sjeldenhetskomiteén, LRSK, i Hordaland fikk i løpet av 2001 innsendt 101 saker for behandling, der 99 var fra inneværende år. Kun tre saker ble underkjent, mens 18 saker ble videresendt til NSKF. Komiteén besto i 2001 av Frode Falkenberg (sekretær), Michael Fredriksen og Frank Helen Pedersen. For en oppdatert oversikt over arter og forhold som ønskes innrapportert, skjema for beskrivelse og lignende, besøk komiteéns hjemmeside på <http://cyberbirding.uib.no/nof/lrsk/>.

«Fugler i Hordaland 2001» er en sammenstilling av observasjoner som i all hovedsak ble innsendt per e-post til bruk på NOF Hordaland sitt nettsted «Fugler i Hordaland»; <http://cyberbirding.uib.no/nof/>. Basisen for rapporten består av over 2000 funn, der de fleste er publisert tidligere på nettstedet. Dette er det største datagrunnlaget vi noensinne har hatt for å skrive en slik årsrapport.

## Forkortelser brukt i rapporten

*	-Observasjonen er behandlet og godkjent av LRSK
(F,V,L)	-Observasjonen er foto, video eller lyd-dokumentert
Ad.	-Fuglens fjærdrakt som voksen (adult)
Juv.	-Fuglens første fjærdrakt (juvenile)
Pull.	-Reirunge, eller ikke flygedyktig fugl (pullus)
M	-Hann
F	-Hunn
1K, 1K+, 2K+ etc.	-Angir alder etter kalenderårsystemet
N,S etc.	-Trekretning nord eller sør etc.
Sy.	-Syngende

Rm.	-Ringmerket
S.st.	-Samme sted
As.	-Askøy kommune
Be.	-Bergen kommune
Øyg.	-Øygarden kommune

### **Smålom** *Gavia stellata*

*Alle funn unntatt hekking:* Vårtotalen på nordtrekkende fugler kom opp i hele 2582 ind. Funnene var fordelt på 15 observasjonsdager i perioden 7.4 til 1.6. De største dagstotalene ble notert på Skogsøy, Øyg. 8. og 10.5, da det ble sett hhv. 667 N og 547 N (JBE,MFR,ATM m.fl.). 8.5 ble med det ny bestenotering i løpet av en dag i fylket. Høsttrekket innledes av 2 S på Hiskjo, Bømlo 17.8 (JKJ). 201 S og 15 N ble registrert i fylket i løpet av 12 dager i perioden fram til fram til 20.10. Ingen rapporter om overvintrende fugler i år.

### **Storlom** *Gavia arctica*

*Alle funn unntatt hekking:* 1 N Skogsøy, Øyg. 21.4 (JBE). 1 N Skogsøy, Øyg. 5.5 (JBE,ATM). 1 ad. Kalandsvika, Be. 6.5 (FFA,MOL). 1 N Skogsøy, Øyg. 8.5 (JBE,JER,ATM). 1 ad. Oppheimsvann, Voss 20.5 (MFR,THA m.fl.). 1 ind. Herdla, As. 23.11 (DGJ). Sistnevnte funn er uvanlig seint for arten hos oss.

### **Islom** *Gavia immer* [92/108-17/38]

*Alle funn:* Hele 39 fugler fordelt på 18 funn. 6 funn av 8 ind. er av stasjonære og rastende fugler i vårhalvåret, 1.1-28.4 (der et funn var en overvintrer på Herdla, As. fra fjoråret). Direktetrekkende fugler om våren; 1 ad. + 1 2K N 30.4 (JBE) og 2 ad. + 1 2K N 12.5 (IFR,EHA,ATM m.fl.). Fra høsten foreligger det 4 funn av 7 stasjonære fugler fra Askøy, Fedje og Øygarden. Direktetrekkende fugler i andre halvår, alle mot nord unntatt én, kom opp i 17 ind. fordelt på seks dager i perioden 6.10-17.11. Beste dag var 8 N forbi Skogsøy Øyg. 3.11 (ATM), som også ble ny dagsrekord i Hordaland. Tidenes definitivt beste opptreden av arten hos oss. Forrige årsrekord var i fjor, 2000, da det ble gjort 14 funn av like mange individer.

### **Gulneblom** *Gavia adamsii* [79/210-15/47]

*Alle funn:* Som vanlig hos oss ble alle årets fugler registrert på direkte trekk: 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 21.4 (JBE). 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 28.4 (JBE). 2 ad. N Vinappen, Fedje 28.4 (NOF Hordaland). 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 29.4 (JBE). 4 ad. N Skogsøy, Øyg. 30.4 (JBE). 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 1.5 (ATM m.fl.). 12 ad. N Skogsøy, Øyg. 5.5 (JBE,ATM). 1 ad. N Algrøy, Fjell 7.5 (EFR). 8 ad. N Skogsøy, Øyg. 8.5 (JBE,JER,ATM). 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 9.5 (HTO). 6 ad. N Skogsøy, Øyg. 10.5 (MFR,ATM). 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 12.5 (IFR,EHA,ATM m.fl.). 1 ad. N Herdlevær, Øyg. 20.5 (EFR). 1 ad. N Skogsøy, Øyg. 1.6 (ATM,HTO). Eneste høstfunn var 1 ad. S Hiskjo, Bømlo 6.10 (NOF Hordaland).

### **Is-/gulneblom** *Gavia immer/adamsii*

*Alle funn:* 9 N ble observert forbi Skogsøy, Øyg. fordelt på seks observasjonsdager i perioden 21.4-1.6.

### **Dvergdykker** *Tachybaptus ruficollis*

*Alle funn:* 1 ind. Hamretjern, Be. 1.1-11.3, 2 ind. 4.1 og 18.3 ble 1 ind. sett i Klokkarvann, Be. (OMO,OOV,BAN). 1 ind. Melsvatnet, Voss 12.1-10.5 (ECH,OHE m.fl.). 1 ad. Rognsvågen, Fedje 9.10 (MEG,FFA,ATM,TRO). 1 ind. Bjellandsvatnet, Sveio 3.11 (NOF Bergen). 1 ind. Melsvatnet, Voss 12.11-25.12 (OHE,ECH). 1 ind. Hamretjern, Be. 18.11-30.12 (BAN). 1 ind. Eitrheimsvågen, Odda 24.-29.12 (IMÅ,RVO). 1 ind. Alsaker, Ullensvang 30.12 (IMÅ,BSJ,RVO).

### **Toppdykker** *Podiceps cristatus* [31/36-3]

*Alle funn:* 1 ad. Herdla, As. 12.3-25.4\* (F) (FFA,GHÖ,HTO m.fl.). 1 ad. i Kalandsvika, Be. 8.-12.5\* (RVI m.fl.). 1 ad. Lønnavatnet, Voss 19.5-1.7\* (F) (ECH,FFA,OHE m.fl.), og trolig samme fugl ved flere anledninger i Vangsvatnet, Voss 22.5-12.6\* (OHE,TTH).

### **Gråstrupedykker** *Podiceps grisegena*

*Alle funn:* 2 ind. Herdla, As. 1.1-24.3 (MFR,THA,FFA m.fl.). 1 ind. Svellingen, Øyg. 4.2 (ECH). 1 S Hiskjo, Bømlo 30.8 (JKJ). 2 ind. Herdla, As. 27.10-15.12 (THA,OMO,ECH m.fl.). 1 S Skogsøy, Øyg. 17.11 (MEG,IFR,MFR,ATM). En årstotal på 5-7 ind. er rundt normalen i Hordaland.

**Horndykker** *Podiceps auritus* [17/25-5/6] etter 1992

*Alle funn:* 2 ind. Herdla, As. 15.3-18.4 (FFA,GHÖ m.fl.). 1 ind. Bjellandsvatnet, Sveio 5.10 (IMÅ,RVO). 1 ind. Kalandsvika, Be. 13.10-18.11 (RVI,E.N.Adolfsen,BAN). 1 ind. Rotevatn, Tjeldstø, Øyg. 20.10 (EFR,IFR,MFR), som var første registrering på lokaliteten. 1 ind. Herdla, As. 3.11-6.12 (EFR,ATM,TAS,JBE).

**Grålire** *Puffinus griseus* [11/142-3/5]

*Alle funn:* 3 S Hiskjo, Bømlo 30.8\* (JKJ). 1 S Nese, Bømlo 30.8\* (JKJ). 1 S Golten, Sund 1.9\* (TRO).

**Havlire** *Puffinus puffinus* [27/93-2/3]

*Alle funn:* 1 N Skogsøy, Øyg. 1.6\* (ATM,HTO). 2 S Skogsøy, Øyg. 1.7\* (JBE).

**Havsvale** *Hydrobates pelagicus*

*Alle funn:* 89 rm. og 19 kontroller Skogsøy, Øyg. på fem netter i perioden 22.7-19.8 (Bergen RG).

**Stormsvale** *Oceanodroma leucorhoa* [16/19-2]

*Alle funn:* 1 rm. Skogsøy, Øyg. 4.8\* (F) (EFR,EHA,THA,ATM). 1 rm. Skogsøy, Øyg. 19.8\* (V) (MFR,TLI,ATM m.fl.).

**Havsule** *Sula bassana*

*Store antall og uvanlige lokaliteter:* 200+ N kl. 7-10 Hiskjo, Bømlo 9.9 (KKA). 326 N kl. 7-12 Skogsøy, Øyg. 16.9 (JBE). 5 ad. Herdla, As. 7.10 (TAS).

**Storskarv** *Phalacrocorax carbo*

*Store antall og innlandsfunn:* 457 N Skogsøy, Øygarden 13.4 (JBE). 295 N Skogsøy, Øygarden 21.4 (JBE). 3 ind. Langavatnet, Eidfjord 14.7 (GHA,A.Quale). 1 ind. Kalandsvann, Be. 23.8 (BAN). 261 S Hiskjo, Bømlo 31.8 (JKJ). 339 ind. (15 N, 287 S og 37 stasjonære ind.) Svellingen, Øygarden 2.12 (ECH).

**Toppskarv** *Phalacrocorax aristotelis*

*Store antall:* 620 N Hiskjo, Bømlo 29.8 (JKJ).

**Knoppsvane** *Cygnus olor* [48/92-2/14]

*Alle funn:* Også i år ble det gjennomført hekking med godt resultat i Osvågen, Etne. 1 par fikk fram 6 pulli i sommer, og paret med 5 juv. ble observert ut året (G.Markhus,RVO). Ellers kun en observasjon, men til gjengjeld bestod den av hele 8 ad. i Viksefjorden, Sveio 11.11 (FMJ,JKN).

**Sangsvane** *Cygnus cygnus*

*Sommerfunn:* 1 ind. Oppheimsvann, Voss 20.-24.5 (ECH,MFR,THA m.fl.). 1 ind. Osvassdraget, Os 27.5 (THA).

**Kortnebbgås** *Anser brachyrhynchus*

*Alle funn:* 1 ind. Herdla, As. 6.4 (JBE). 1 ind. Husavatnet, Tjeldstø, Øyg. 1.-12.5 (ATM,EFR m.fl.). 1 ind. Tjeldstø, Øyg. 28.9 (FFA,GHÖ,TLI). 3 ind. Langedalen, Lone, Be. 11.-12.10 (MEG). 1 ind. Herdla, As. 11.11-6.12 (IFR,THA,OMO m.fl.), og hele 11 ind. s.st. 3.12 (MEG,TRO). 1 ind. Lundarosen, Voss 23.12 (OHE,TTH).

**Tundragås** *Anser albifrons* [56/336-7/14]

*Alle funn:* 2 ad. Kjøl, Sønstabø, Bømlo 17.-21.10 (LØK,OHA). 1 ad. *flavirostris* Stormark, Fedje 20.-24.10\* (F) (FFA,ATM,TLI). 3 ind. Herdla, As. 21.10 (IFR,THA,OMO). 3 ad. *albifrons* Sandvin, Odda 31.10 (IMÅ). 1 ad. *flavirostris* Herdla, As. 3.11\* (EFR,TAS). 1 ad. *albifrons* Herdla, As. 23.-24.11, 2 ad. *albifrons* s.st. 2.-3.12 og 3 ad. *albifrons* 6.12 (DGJ,ATM,JBE m.fl.). 1 ind. Svellingen, Øyg. 2.12 (ECH). De grønlandske tundragjessene *A. a. flavirostris* fra Stormark og Herdla regnes som trolig forskjellige fugler, og utgjør 6. og 7.

funn av underarten i fylket. En god opptreden av arten til sammenligning mot 1999 og 2000 da det kun var et funn hvert av årene.

### **Grågås** *Anser anser*

*Desember - februar:* Minst 13 ind. ble registrert på to lokaliteter i perioden 1/1-28/2. 11 av disse var å finne på Herdla, As. og 2 ind. oppholdt seg på ymse lokaliteter i Fana, Be. Noe mer tallrik vintergjest i desember med hele 83 ind. på Herdla, As. tidlig i desember. Flokken avtok gradvis i antall utover måneden, og det var 15 ind. igjen 31.12 (THA,OMO m.fl.). Videre 1 ind. Heiane, Åsane, Be. 2.12 (ABJ). 12 ind. Solbakken, Be. 4.12 (JBE). 4 ind. Kalandsvika, Be. 16.-19.12 (FFA,TLI,RVI). Også i aller høyeste grad nevneverdig var en knallnotering 19.8, da hele 6600 S fordelt på 120 flokker Hiskjo, Bømlo (JKJ). Suveren dagsrekord i fylket.

### **Hvitkinngås** *Branta leucopsis*

*Alle funn:* Vårtrekk; 290 N Skogsøy, Øyg. 29.4 (JBE). 18 N Skogsøy, Øyg. 1.5 (ATM m.fl.). 4300 N Skogsøy, Øyg. 8.5 (JBE,JER,ATM), som er ny bestenotering i Hordaland på en dag. 37 N Skogsøy, Øyg. 9.5 (HTO). 420 N Herdlevær, Øyg. 20.5 (EFR). Høsttrekket innledes med 29 S Fedje 2.10 (JEB,BOH). Etter dette ble det bare observert 125 ind. på sørtrekk i fylket i perioden 3.-15.10. Til gjengjeld rastet unormalt store mengder hvitkinngås hos oss i høst. Over 700 ind. var stasjonære i lengre eller kortere perioder i ytre strøk fram til 24.10. De største flokkene var på Stormark, Fedje (400+) og Herdla, As. (110+).

### **Ringgås** *Branta bernicla*

*Alle funn:* 9 S Hiskjo, Bømlo 7.10 (NOF Hordaland). 1 N Langevåg, Bømlo 14.10 (JKJ).

### **Mandarinand** *Aix galericulata* [17/20-1]

*Alle funn:* 1 ad. M Sandvin, Odda 26.4\* (IMÅ,RVO). Det er nå påvist 21 individer i Hordaland gjennom tidene. Hele 19 av disse har vært hanner. Arten er forøvrig plassert i kategori C som omfatter introduserte arter som reproducerer i vill tilstand.

### **Brunnakke** *Anas penelope*

*Desember - februar:* Perioden fra nyttår og ut februar ga 26 ind. 18 av disse oppholdt seg i Ortuvatnet, Be. De resterende fuglene var fordelt mellom Bergen (6) og Stord (2). I desember fristet 25-30 ind. tilværelsen i fylket, der alle stammer fra Bergen kommune.

### **Krikkand** *Anas crecca*

*Desember - februar:* Årets to første måneder inneholdt 3 funn av 10 ind. Disse var på Askøy (8), Osterøy (1) og Lindås (1). I desember ble det sett 7 ind. i Bergen og 2 ind. på Stord. 2000: 11 M og 4 F Stordalen, Etne 20.-25.12 (MKL).

### **Stjertand** *Anas acuta*

*Alle funn:* 1 perioden 3.-23.4 ble det observert minst 15 ind. i fylket. Alle var å finne på Voss unntatt 1 F i Gaupåsvatnet, Be. 23.4 (MFR,THA m.fl.). På høsttrekket ble det i perioden 15.8-7.10 gjort 9 funn av 14 ind. som var fordelt mellom Askøy (2/3), Bergen (1), Bømlo (2/4), Etne (1), Fedje (2/4) og Øygarden (1). 29 registrerte fugler er en meget god opptreden i fylket. Gjennomsnittlig årstotal i perioden 1995-2000 var 5 ind. per år.

### **Knakkand** *Anas querquedula* [39/73-1]

*Alle funn:* 1 ad. M i eklips S Hiskjo, Bømlo 31.8\* (JKJ). 2000: 1 ad. M Vestbøstødtjødno, Fitjar 7.5\* (OBH).

### **Skjeand** *Anas clypeata*

*Alle funn:* 1 ind. Herdla, Askøy 4.9 (JBE). 1 1K Byparken, Be. 15.9-13.10 (AER,FFA,MOL m.fl.). 1 ind. trakk over Osøyro, Os 31.10 (MEG). Skjeanda er en meget sparsomt opptredende art hos oss. I perioden 1992-2000 ble det observert gjennomsnittlig 4,3 ind. i året, med topper i 2000 (12 ind.) og 1995 (10 ind.).

### **Taffeland** *Aythya ferina*

*Alle funn:* 2 F Rekvesøyane, Voss 7.5 og 1 F 12.-18.5 (ECH,OHE,TTH). 1 par Hjelmåsvågen, Lindås 27.5 (TSV).

### **Bergand** *Aythya marila*

*Alle funn utenfor hekkeområdene:* Første halvår, 1.1-27.5 ga kun 8 ind. fordelt på 5 funn. Alle disse fuglene bortsett fra én var stasjonære. Høsten var tilsvarende begredelig, med 3 funn av 4 ind. i perioden 10.8-12.11.

### **Praktærfugl** *Somateria spectabilis* [22/37-0]

*Alle funn:* Gjengangeren (ad. M) på Herdla, As. var på øya fra i fjor til 24.3\*. Fuglen var tilbake igjen 12.7 og holdt seg ut året\* (F) (mange obs.). Sistnevnte periode var fuglens 16. vinter på lokaliteten.

### **Havelle** *Clangula hyemalis*

*Hekkefunn:* Også denne sommeren ble det konstatert hekking på Hardangervidda da 1 F med 7 nyklekte pulli ble observert på tradisjonell lokalitet i Eidfjord (FFA,GRK). En meget fåtallig hekkefugl på Hordalandsiden av fjellmassivet.

### **Svartand** *Melanitta nigra*

*Konsentrasjoner:* 500 stasjonære ind. 28.-29.4 og 200 N 28.4 Fedje (NOF Hordaland). 850 stasjonære ind. vest av Sotra, Sund og Fjell 8.5 (SBY). 367 S Vinappen, Fedje 20.10 (FFA,ATM). 1500+ ind. (de fleste var stasjonære, kun et fåtall trekkere) Skogsøy, Øyg. 3.11 (ATM). Vi inkluderer også 1 F Rekvesøyane, Voss 10.12 (ECH), som var ny vinteratlasart på Voss.

### **Sjørre** *Melanitta fusca*

*Utvalgte funn:* 1 ad. M Kalandsviken, Be. 12.4 (FFA,MOL). 120 ind. Herdla, As. 2.12 (IFR,THA,OMO), som var årets største vinteransamling. Kalandsfuglen representerer et uvanlig ferskvannsfunn utenfor hekkeområdene i fylket.

### **Kvinand** *Bucephala clangula*

*Ansamlinger:* Vi finner de største ansamlingene ved utløp fra landbaserte smoltanlegg. Toppnoteringer fra noen slike var; 250 ind. Alvøen, Be. 7.3 (SBY). 1000 ind. Bjørsvika, Lindås 18.11-13.12 (TSV). 250 ind. Hjelmåsvågen, Lindås 18.11 (TSV). 155 ind. Ljonesvågen, Kvam 31.12 (J.Moldsvor).

### **Lappfiskand** *Mergellus albellus*

*Alle funn:* Fra årsskiftet til 12.4 ble følgende fugler observert i og ved Kalandsvatnet, Be: 2 ind. 1.-6.1, 1 F 21.2, 4 F og 1 ad. M 5.-6.4, 1 ad. M 10.4, 2 F og 1 ad. M 12.4 Kalandsvika, og 1 F-farget 16.2-1.3, 1 F-farget og 1 2K M 4.-18.3 Hamretjern (BAN,FFA,OMO m.fl.), og om høsten: 4 F-farget 14.11-2.12, 6 F-farget 24.12 og 1 F-farget 30.12 Kalandsvika (BAN,THA m.fl.). Av andre observasjoner finner vi 1 2K M på Bø, Radøy 25.3 (LEJ) og 1 F Mannavatn, Sveio 21.-22.4 (JKN,L.J.Lysen).

### **Laksand** *Mergus merganser*

*Hekking:* 1 F med 3 pulli nær Øyane, Voss 24.6 (FFA). Det foreligger kun et par hekkefunn fra før i Hordaland, alle i Vaksdal kommune.

### **Havørn** *Haliaeetus albicilla*

*Uvanlige lokaliteter og konsentrasjoner:* Først to tallmessig sterke observasjoner; 2 ad. og 6 imm. Langevåg, Bømlo 2.2 (RHO). 10 ind. Molvik, Lindås 25.2 (OOV). Videre inkluderer vi noen funn fra indre strøk av Hordaland, der arten de senere årene har blitt mer hyppig påtruffet; 1 ind. Voss 6.2 (ECH). 2 ind. Seimsvannet, Voss 12.4 (MFR,THA,ATM). 1 ad. Gjernesmoen, Voss 12.11 (OHE). 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 20.11 (HDI).

### **Sivhauk** *Circus aeruginosus* [12-2]

*Alle funn:* 1 ad. F Skogsøy, Øyg. 30.4\* (JBE). 1 F-farget Flesland flyplass, Be. 30.5\* (THA). Sistnevnte var første funn av arten i Bergen.

**Myrhauk** *Circus cyaneus* [20-3]

*Alle funn:* 1 ad. M Hardangervidda, Eidfjord\* 14.6 (F) (FFA). 1 F Hardangervidda, Eidfjord 24.-26.7\* (IFR,EHA,THA). 1 F-farget Hiskjo, Bømlo 6.10\* (NOF Hordaland). Lokalitetene på Hardangervidda, som er potensielle hekkeplasser, offentliggjøres ikke. Det dreier seg om to forskjellige lokaliteter.

**Musvåk** *Buteo buteo* [34/44-3/4]

*Alle funn:* 1 par funnet hekkende (2 egg i reiret) på Tysnes 5.-6.5\* (OOV,T.Wiers). 1 S Andal, Bømlo 15.5\* (JKJ). 1 ind. Hiskjo, Bømlo 6.10\* (OHA,TLI,IMÅ,RVO m.fl.). 2000: 2 ad. fikk fram 3 unger Fitjar 7.5-2.7 (OBH).

**Fiskeørn** *Pandion haliaetus* [52-4]

*Alle funn:* 1 ind. Almeland, Bergen 1.5 (G.Langhelle). 1 ind. ved Tinnhølen, Eidfjord 17.7 (IMÅ). 1 jaktende ind. Høvik i Eksingedalen, Vaksdal 9.9 (H.Skoglund). 1 1K på Hattasteinen ved Langevåg på Bømlo 2.10 (JKJ).

**Tårnfalk** *Falco tinnunculus*

*November - februar:* 1 ind. Gullfjellet, Be. 6.1 (JBE). 1 ind. på Herdla, As. 7.3 (DGJ). 1 ind. Hellesøy, Øyg. 1.11 (ECH). 1 ind. Melsvatnet, Voss 3.11 (OHE). 1 ind. mobbet hønsehauk i Myrkdalen, Voss 13.11 (AHÅ,ATM). 1 ind. Gullfjellet, Be. 7.12 (JBE). 1 ind. Herdla, As. 26.12 (EHA,THA,OMO).

**Dvergfalk** *Falco columbarius* [7-3] vinterfunn etter 1992

*November - medio mars:* 1 ind. Kollsnes, Øyg. 23.1 (KPG). 1 ind. Breivik, Øyg. 10.3 (NOF Bergen). 1 ind. Røyrvikskogen, Sunde, Kvinnherad 31.12 (EKA).

**Jaktfalk** *Falco rusticolus*

*Alle funn utenfor hekkeområder:* 1 juv. jobbet seg sakte sørover forbi Andal på Bømlo 8.9 (JKJ). 1 juv. Langedalen, Arna, Be. 10.9 (MEG). 1 S Vinappen, Fedje 20.10 (ECH).

**Vandrefalk** *Falco peregrinus*

*Alle funn:* I løpet av første halvår, i perioden 1.1-11.5, ble det gjort 10 observasjoner av enkeltindivider. I perioden 15.8-15.12 ble det gjort 30 observasjoner av minst 25 ind. Alle de nevnte funnene dreier seg om fugler observert i kystkommuner, og de fleste er trolig trekkere. Rapporterte hekkefugler er ikke inkludert her.

**Vannrikse** *Rallus aquaticus*

*Alle funn:* I perioden 1.1-5.2 ble det observert 14 ind. fordelt på 11 funn i kommunene Bergen (6/9), Lindås (4) og Osterøy (1). Videre forligger det et seint vårfunn fra Landro, Fjell, der 1 ind. responderte på playback 16.4 (FFA,GHÖ). I løpet av sommeren ble det registrert 2 territoriehevdende hanner; 1 ropende ind. Nordretjødno, Fitjar 15.5 (THH,A.Rygh). 1 ropende ind. Totland, Be. 3.-4.7 (SBY,EFR,OMO m.fl.). Høstens første fugl ble funnet på Purkebolsvatnet, Austrheim 23.9 (THA,ATM). Deretter ble det fra oktober og ut året observert 18 ind. fordelt på Bergen (7/13), Fjell (1/2), Kvam (1), Kvinnherad (1) og Voss (1). Sistnevnte var første funn på Rekvesøyane 10.12 (ECH). Største enkeltnotering var 4 ind. på Kloppedalstjern, Be. 17.12 (FFA,TLI). Årstotalen på 35 ind. er meget bra tatt i betraktning at det ikke ble satset særlig på registreringer av arten ved hjelp av playback.

**Åkerrikse** *Crex crex* [50/52-1] etter 1970

*Alle funn:* 1 ropende ved fugletårnet i Kalandsvika, Be. 13.-17.5\* (BLO,BAN,THA m.fl.). Ikke akkurat en imponerende funnmasse. Tradisjonen tro blir det varslet om flere åkerrikser enn hva som til slutt kommer som rapport til komiteén. Vi håper alle kan gjøre en innsats når de får høre om observasjoner av arten; be observatøren lage en beskrivelse!

**Sivhøne** *Gallinula chloropus*

*Alle funn:* Vårvinteren resulterte i 12 ind. kommunevis fordelt slik; Bergen (6/8), Lindås (2), Osterøy (1) og Radøy (1). Ingen fugler ble registrert i løpet av sommeren, men et tidlig høstind. var på Ortuvatnet, Be. 17.9

(JOP). Neste funn kom først 20.11, og 5 ind. (alle i Bergen) ble sett fram til nyttår.

### **Sothøne** *Fulica atra*

*Alle funn:* Sju funn av 8 fugler i perioden 1.1-16.3 stammer alle fra Bergen, og er av stasjonære overvintrende fugler. Om våren foreligger tre funn; 1 ind. Husavatnet, Tjeldstø, Øyg. 1.5 (ATM m.fl.). 1 ind. Skeievannet, Be. 3.5 (P.H.Petersen). 1 ind. Myravannet, Be. 15.-16.5 (RVI). I løpet av sommeren ble det konstatert hekkeing ved Ortuvatnet, Be. (JOP,FFA). To reir ble funnet, og minst én unge ble observert utover høsten. De resterende høstfunnene stammer alle fra denne lokaliteten; 6 ind. 17.9-20.11, så 4 ind. ut året (JOP,MFR m.fl.). Det foreligger under ti tidligere konstaterte hekkinger fra Hordaland.

### **Trane** *Grus grus*

*Alle funn:* 6 N Vikanes, Lindås 8.4 (TSV pers. medd.). 1 ind. Vare, Osterøy 28.4 (O.Huke). 3 N Olsvik, Be. 1.5 (FHP). 1 ind. Haugsvik, Voss 3.5 (ECH). 1 ind. Rekvesøyane, Voss 24.5 (ECH,JER,FFA,ATM). Det ble i løpet av sommeren konstatert en hekking med to unger som resultat på Hardangervidda, Eidfjord. (FFA,TLI m.fl.). På Hardangervidda ble dessuten flere fugler sett gjennom hele juni og juli på ymse lokaliteter.

### **Tjeld** *Haematopus ostralegus*

*Desember - februar:* En langt fra årlig vintergjest hos oss, men 1 ind. ble sett på Herdlevær, Øyg. 2.12 (ECH).

### **Dverglo** *Charadrius dubius* [8-1/5]

*Alle funn:* 1 par 19.5-31.7, reir med 3 egg funnet 4.6, og 3 pulli klekket i løpet av 28. og 29.6 (OHE m.fl.). Første hekkefunn av arten i Hordaland, og første funn i Voss kommune. Lav vannstand i Vangsvatnet gjennom våren og sommeren gjorde nok sitt til at denne hekkingen ble en suksess. Funnet er ytterligere omtalt av Falkenberg & Heggøy (2001).

### **Sandlo** *Charadrius hiaticula*

*Store antall:* 282 S Hiskjo, Bømlo 20.8 (JKJ).

### **Boltit** *Charadrius morinellus*

*Trekk:* 1 ind. Gullfjellet, Be. 10.5, og 3 ind. s.st. 13.5 (JBE).

### **Vipe** *Vanellus vanellus*

*Desember - januar:* 1 ind. Herdla, As. 22.12 (THA,OMO). Med kun én fugl registret i vintermånedene i år kom vi trygt ned på jorda igjen etter toppåret 2000, da hele 120 ind. ble observert.

### **Polarsnipe** *Calidris canutus*

*Vårtrekk og ansamlinger:* 1 N Skogsøy, Øyg. 8.5 (JBE,JER,ATM). 4 N Skogsøy, Øyg. 12.5 (ATM m.fl.). Fra høsten inkluderer vi 2 ad. ved utløpet av Eitro i Langavatnet, Eidfjord 21.-22.7 (LEJ,GKK,TLI). Flere arktiske vadere benytter passende lokaliteter på Hardangervidda som rasteplass under trekket. Alle slike observasjoner ønskes mottatt av LRSK. Flere gode trekkdager ble registrert på Hiskjo, Bømlo i august; 35 S 15.8, 75 S 17.8, 162 S 20.8 og 28 S 30.8 (JKJ). Videre var 2 ind. i Ulvikpollen, Ulvik 5.9 (HDI), som var første funn på lokaliteten.

### **Sandløper** *Calidris alba*

*Alle funn:* 3 S Hiskjo, Bømlo 17.8 (JKJ). 1 S Hiskjo, Bømlo 20.8 (JKJ). 1 ind. Herdla, As. 26.8-1.9 (EFR,OMO m.fl.). 10 S Hiskjo, Bømlo 29.8 (JKJ). 8 S Hiskjo, Bømlo 30.8 (JKJ). 5 S Hiskjo, Bømlo 31.8 (JKJ). 1 K Herdla, As. 11.9 (GHA).

### **Dvergsnipe** *Calidris minuta*

*November – juli:* 12 (minst 8 bestemt til ad.) Herdla, As. 21.7 (DGJ,TAS), og 1 ind. s.st. 25.7 (BAN,OMO). Spesiell observasjon for Hordaland. Sjeldent med rastende adulte fugler i juli.

### **Temmincksnipe** *Calidris temminckii*

*Trekk:* 1 ind. Grandane, Voss 19.-20.5 (OHE). 1 ind. Herdla, As. 8., 14. og 18.8 (TAS,IFR,MFR m.fl.). 2 ind. Ulvikpollen, Ulvik 18.9 (ECH).

#### **Tundrasnipe** *Calidris ferruginea*

*Utvalgte funn:* I perioden 21.7-18.8 ble det gjort observasjoner av minst 11 stasjonære ad. på Herdla, As. i løpet av fem dager. Utover høsten var det utelukkende ungfugler (1K) som ble observert, og alle i ytre strøk av fylket. Største ansamling var 24 1K på Herdla, As. 13.-16.9 (JBE,FFA,TAS).

#### **Fjæreplytt** *Calidris maritima*

*Ansamlinger på minst 30 ind:* 60 ind. på Hellesøy, Øyg. 16.4 (FFA,GHÖ).

#### **Myrsnipe** *Calidris alpina*

*Desember – februar og konsentrasjoner:* 356 S Hiskjo, Bømlo 20.8 (JKJ) er en riktig god trekkdag i Hordaland. Ellers var det et vinterfunn i år; 1 ind. Herdla, As. 24.12 (EFR,OMO).

#### **Kvartbekkasin** *Lymnocyptes minimus*

*Alle funn:* Vi starter med tre januarfunn; 1 ind. Oselva, Os 15.1 (OOV). 1 ind. Eikangervassdraget, Lindås 22.1 (OOV). 1 ind. Hovlandstjødnå, Langevåg, Bømlo 22.1 (RHO). Høsttrekket innledes med 1 ind. Herdla, As. 29.8 (ATM). Etter dette ble det sett minst 18 ind. fordelt på kommunene Askøy (7/10), Fedje (4/5), Ulvik (1), Voss (1) og Øygarden (1). I desember fikk vi nok en vinterregistrering; 1 ind. Herdla, As. 15.12 (IFR,THA,OMO).

#### **Enkeltbekkasin** *Gallinago gallinago*

*Desember - februar:* Det ble gjort 10 funn av minst 23 ind. i perioden 1.1-15.2 i kommunene Askøy (5+), Bergen (1), Bømlo (1), Lindås (7), Osterøy (5) og Stord (4). I desember hadde vi minst 23 individer fordelt på Askøy (8+), Bergen (9) og Stord (6). En meget sterk vinteropptreden.

#### **Dobbeltbekkasin** *Gallinago media*

*Trekk:* 1 ind. Hiskjo, Bømlo 7.10\* (OHA,TLI,IMÅ m.fl.). En meget sjelden fugl utenfor hekkeområdene på Hardangervidda.

#### **Rugde** *Scolopax rusticola*

*Desember - februar:* I perioden 1.1-5.3 ble det gjort hele 29 funn av minst 37 ind. Kommunevis fordeling av disse var; Askøy (4), Bergen (9/10), Bømlo (5/6), Fjell (1/2), Stord (8/12) og Øygarden (2/3). I desember var fordelingen slik; Askøy (1/3), Bergen (4/5), Bømlo (1), Kvinnherad (1) og Stord (1/2). Den beste vinteropptreden vi har hatt de siste åra. Gjennomsnittlig individmengde vinterstid i perioden 1995-2000 har vært åtte fugler.

#### **Svarthalespove** *Limosa limosa* [38/64-3/8]

*Alle funn:* 4 ad. *islandica* Herdla, As. 15.4\* (F) (EFR), og 1 ind. s.st. 16.4\* (THA,TAS). 1 ind. Herdla, As. 7.5\* (JBE). 3 ad. *islandica* Herdla, As. 30.5\* (EFR). Trolig dreier de aller fleste funnene av svarthalespove i Hordaland seg om underarten *L. l. islandica*, men dette er bare de 7. og 8. godkjente funnene av underarten.

#### **Lappspove** *Limosa lapponica*

*November - juli:* 1 ind. Skjellanger, Meland 16.4 (SBY,TSV). 2 N Hellisøy, Fedje 28.4 (ECH). En fåtallig art i Hordaland vinter og vår.

#### **Småspove** *Numenius phaeopus*

*Hekking:* Fem territoriale fugler ble observert i to forskjellige områder på Hardangervidda, Eidfjord i juni og juli (FFA,TLI,IMÅ m.fl.). En meget fåtallig hekkeart i Hordaland.

#### **Storspove** *Numenius arquata*

*Desember - februar:* 3 ind. Svellingen, Øyg. 2.12 (ECH).



### **Sotsnipe** *Tringa erythropus*

*Alle funn:* 1 S Hiskjo, Bømlo 19.8 (JKJ). 1 S Hiskjo, Bømlo 20.8 (JKJ). 2 ind. Herdla, As. 22.8 (IFR,MFR,THA). 1 S Kollsnes, Øyg. 23.8 (KPG). 1 ind. Meling, Bømlo 26.8 (JKJ).

### **Rødstilk** *Tringa totanus* [7/10-2] vinterfunn etter 1992

*Desember - februar:* 1 ind. Herdla, As. 3.3 (THA). 1 ind. Herdla, As. 26.-31.12 (EHA,THA,OMO). Også nevneverdig er hele 242 S Hiskjo, Bømlo 20.8 (JKJ). Til tross for at det ene funnet var i mars, så inkluderes det i vinterfunnmassen.

### **Gluttsnipe** *Tringa nebularia*

*Alle funn:* Kun 33 ind. ble registrert i år. 12 av disse var fugler på vårtrekk i perioden 5.-24.5, og 21 ind. om høsten i perioden 25.7-26.8. Funnene er rimelig jevnt fordelt mellom indre og ytre strøk av fylket.

### **Skogsnipe** *Tringa ochropus*

*Alle funn:* 1 ind. Rekvesøyane, Voss 8.4 (ECH). 1 ind. Muthaugtjern, Blomsterdalen, Be. 19.4 (THA). 1 ind. Rekvesøyane, Voss (KTO). 1 ind. Reppen, Voss 22.4 (ECH). 2 ind. Sandvin, Odda 24.-30.4 (IMÅ). I løpet av sommeren ble det registrert en sikker hekking i Lindås, der 1 par fikk fram 3 pulli 19.5-4.6 (TSV,SBY,IGR). Dessuten ble 1 ad. observert sterkt varslende ved Nordmyking, Osterøy 11.6 (OOV m.fl.). Høsttrekket starter med 1 ind. Hylatangen, Hardangervidda, Eidfjord 1.7 (EHA,THA,OMO). Etter dette ble det i perioden 28.7-26.8 sett 12 ind; 7 S Skogsøy, Øyg. på tre netter i perioden 28.7-19.8 (MFR,ATM m.fl.). 4 ind. Gaupåsvatnet, Be. 1.8 (EFR). 1 ind. Fløksand, Meland 23.-26.8 (TSV). En ytterst fåtallig hekkefugl i fylket, og Lindåsfunnet er trolig et av verdens vestligste hekkefunn! Som vanlig blir de fleste høstfuglene observert i forbindelse med havsvalefangst nattetid på tidlighøsten.

### **Grønnstilk** *Tringa glareola*

*Alle funn:* 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 17.5 (ECH). 1 ind. Grandane, Voss 19.5 (ECH). 1 ad. Herdla, As. 1.8 (TAS). 3 ind. Herdla, As. 10.-14.8, 4 ind. s.st. 12.8 og 1 ind. 18.-26.8 (THA,GHA,MFR m.fl.). 1 ind. Skogsøy, Øyg. 2.9 (JBE). 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 5.9 (HDI). 1 ind. Herdla, As. 11.9 (GHA). Minst 10 ind. i år er meget bra, sammenlignet med gjennomsnittet i perioden 1995-2000 som var på 2,3 ind. i året.

### **Svømmesnipe** *Phalaropus lobatus*

*Alle funn:* 5 ind. Langvassmyra, Eidfjord 4.7 (THH), og 1 ind. s.st. 17.7 (IMÅ). 1 F Byen, Eidfjord 8.7 (MFR,IFR,EHA,THA).

### **Polarjo** *Stercorarius pomarinus* [37/136-3/5]

*Alle funn:* 1 S Skogsøy, Øyg. 11.5 (JBE). 1 ad. F N Skogsøy, Øyg. 12.5 (IFR,EHA,ATM m.fl.). 1 subad. og 2 ad. N Skogsøy, Øyg. 1.6 (ATM,HTO).

### **Tyvjo** *Stercorarius parasiticus*

*Alle funn:* Stasjonære, trolig hekkende fugler ble kun sett på Fedje ultimo april (NOF Hordaland). På vårtrekk, i perioden 28.4-1.6, ble det totalt registrert 19 fugler fordelt på fem dager (alle fra Skogsøy, Øyg.). Videre ble det sett 1 lysfaset ad. Herdla, Askøy 8.8 (TAS), og ellers fra høsten, i perioden 4.8-2.9, ble det innrapportert 9 ind, der 8 var sørtrekkende fugler forbi Hiskjo, Bømlo (JKJ).

### **Fjelljo** *Stercorarius longicaudus*

*Alle funn:* 3 N Herdlevær, Øyg. 20.5 (EFR) er eneste trekkobservasjon. Til gjengjeld opplevde vi en fantastisk sommer med hensyn til hekkefunn på Hardangervidda, Eidfjord. Det ble påvist 12 hekkende par, og flere omstreifende fugler (ikke-hekkere) ble sett (Falkenberg m.fl. i trykk). Tidligere er det funnet maks 4 par hekkende i 1966 (Haftorn 1971).

### **Storjo** *Stercorarius skua*

*Alle funn:* I perioden 28.4-20.9 ble det observert 96 ind. i løpet av 22 dager. Kommunevis fordeling av fuglene var slik; Bømlo (11/59), Fedje (2/3) og Øygarden (9/34). Den største dagstotalen var 15 ind. på Skogsøy, Øyg.

9/9 (FFA,EFR,MFR,ATM m.fl.).

**Ringnebbmåke** *Larus delawarensis* [14-0]

*Alle funn:* 1 ad. Byparken, Be. 10.2-13.2 og 10.3 (LEJ,TLI,ATM m.fl.). 1 ad. Byparken, Be. 24.-26.11 (F) (FFA,GHÖ,ATM). Observasjonene dreier seg om samme fugl. Den har blitt observert hver vinter på forskjellige lokaliteter i Bergen siden 1995. Funnene er innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

**Fiskemåke** *Larus canus*

*Store antall:* 900 ind. i Byparken, Be. 2.1 (FFA). 605 N ind. på 3 timer Skogsøy, Øyg. 7.4 (JBE). 900+ rastende ved og 1300 N Fedje 13.4 (FFA,GHÖ). 1250 N Skogsøy, Øyg. 13.4 (JBE). 1082 N Skogsøy, Øyg. på 6 timer 21.4 (JBE). 1265 (95% adulte) S Hiskjo, Bømlo 19.8 (JKJ).

**Britisk sildemåke** *Larus fuscus graellsii* [7-4]

*Alle funn:* 1 ad. Herdla, As. 31.3\* (THA,OMO). 1 ad. Austrheim sentrum, Austrheim 27.4\* (F) (FFA,MFR,THA,ATM m.fl.). 1 ad. Byparken, Be. 29.5\* (FFA). 1 ad. nær Grindheim, Etne 9.-11.7\* (FFA,GRK). Alle fylkets funn har blitt gjort etter 1993, og årets funnmasse er den største.

**Sildemåke** *Larus fuscus*

*2K fugler:* 1 2K Gaupås, Åsane, Be. 20.7 (FFA). Det er meget sjeldent med ettåringer hos oss. Fuglen var i en blandingsflokk på 73 måker, og representerer trolig første funn av en slik aldersklasse hos sildemåke i Hordaland.

**Grønlandsmåke** *Larus glaucooides* [22/23-4]

*Alle funn:* 1 4K i utløpet av Oselva, Os 6.1\* (ATM). 1 2K Alvøen, Be. 4.2\* (F) (FFA,IFR,MFR). 1 ad. Mulevågen, Fedje 17.10\* (V) (FFA,MFR,ATM). 1 1K Byparken, Be. 30.12\* (ATM,TAS m.fl.). Den tidligere svært så uvanlige arten hos oss har de siste åra vært gledelig tilstedeværende. Den voksne fuglen fra Fedje ble ny ekstremumstid om høsten, samt kun tredje funn av adult fugl i fylket.

**Polarmåke** *Larus hyperboreus*

*Alle funn:* 1 ad. Herdla, As. 1.1-15.3 (THA,OMO m.fl.). 1 2K Herdla, As. 7.1-15.3 (FFA,TLI,ATM m.fl.). 1 imm. Svellingen, Øyg. 12.4 (ECH). 1 2K N Skogsøy, Øyg. 21.4 (JBE). 1 2K Byparken, Be. 28.5-18.6 (HTO,ABR,FFA m.fl.). Den voksne fuglen fra Herdla var samme individ som har hatt tilhold her de siste åtte vintrene.

**Svartbak** *Larus marinus*

*Store antall:* 289 S Hiskjo, Bømlo 16.8 (JKJ). 810 (90% adulte) S Hiskjo, Bømlo 19.8 (JKJ).

**Splitterne** *Sterna sandvicensis* [7/10-1]

*Alle funn:* 1 ind. Eitrheimsvågen, Odda 10.7\* (H.Markhus,RVO). En bemerkelsesverdig sjelden fugl i Hordaland. Trolig er moderat ornitologisk feltaktivitet i ytre kyststrøk i sommermånedene årsaken til dette. Vi må faktisk helt tilbake til mai 1992 for å finne det forrige funnet, som var i Sævarhagsvikjo på Stord.

**Makrellterne** *Sterna hirundo*

*Medio oktober – medio april:* 1 1K Littlableikjå, Langevåg, Bømlo 17.10 (RHO).

**Alkekonge** *Alle alle*

*Uvanlige lokaliteter:* 1 ind. Laksevåg, Be. 27.1 (MFR). 1 ind. funnet havarert i en hage på Hop, Be. 27.10 (ATM pers. medd.).

**Turteldue** *Streptopelia turtur* [47/50-2]

*Alle funn:* 1 ind. Vorland, Bømlo 14.-25.6\* (PMA). 1 ind. Herdla, As. 19.-29.6\* (OMO,JBE). Det foreligger hele 12 tidlige junifunn fra Hordaland, så denne måneden er faktisk den beste for arten i fylket.

**Hubro** *Bubo bubo*

*Uvanlig lokalitet:* 1 ind. Nygårdsparken, Be. 30.12 (THA,FFA,EFR,MOL). En sjelden observasjon fra Bergen sentrum. Fuglen ble ønsket velkommen og holdt selskap av hissige kråker som blandt annet slapp kongler i hodet på den.

### **Haukugle** *Surnia ulula*

*Alle funn:* 1 ind. Simadalen, Eidfjord ultimo mai (A.Øydvin). God forekomst av smånagere i området, samt tidspunktet, er lovende med tanke på hekking. Lokaliteten ble dessverre ikke sjekket opp senere på sommeren.

### **Spurveugle** *Glaucidium passerinum*

*Alle funn:* 1 ind. responderte veldig på playback Svelgane, Voss 22.-23.4 (ECH m.fl.). 1 ind. Hamlagrø, Voss 26.12 (OHE).

### **Jordugle** *Asio flammeus* [16/17-9/10] etter 1992

*Alle funn:* 1 ind. Kollsnes, Øyg. 4.1 (KPG). 1 S Herdla, As. 6.4 (JBE). 4 ind. (2 sy.) på forskjellige lokaliteter Hardangervidda, Eidfjord 10.-14.6 (FFA,TLI). 1 S Fedjefjorden, Fedje 19.10 (MFR,ATM). 1 ind. like sør for Høylandsvatnet, Rus, Etne 21.10 (K. & S.Halvorsen). 2 ind. Seljestad, Odda 2.12 (A.O.Flattun). Definitivt det beste året i perioden etter 1992. God forekomst av fjellrotter og markmus om våren og sommeren er nok årsaken til at det ble funnet flere territoriehevdende fugler på Hardangervidda. Jorduglehekking er meget sjeldent i fylket vårt. Tilsvarende forekomst av lemen om høsten holdt nok noen fugler tilbake seinere enn det som normalt er.

### **Perleugle** *Aegolius funereus*

*Alle funn:* Fugler hørt på tre lokaliteter i Voss kommune 15.2 (ECH). 1 hukrende Fammostad, Lindås 1.-3.6 (E.Hauge). 1 hukrende Auestad, Etne 5.7 (SBY,OOV).

### **Tårnseiler** *Apus apus*

*Oktober - april:* 1 ind. Fisketorget, Be. 17.10 (MEG). Det nest seineste funnet i fylket. Ekstremumstiden holdes av 1 ind. på Herdla, As. 19.-28.10.2000.

### **Hærfugl** *Upupa epops* [37-1]

*Alle funn:* 1 ind. Hommedalen, Voss 23.9\* (H.J.Fyhn). September er en god måned for arten hos oss med ni tidligere funn. Forrige funn i fylket var på Nedre Kleppe, As. 2.9.1999.

### **Vendehals** *Jynx torquilla*

*Alle funn:* 1 ind. Hosås, Voss 14.-20.5 (ECH,MFR,THA). 1 sy. ind. Reppen, Voss 24.5 (ECH,FFA). 1 sy. ind. Moster, Bømlo 25.5 (HTO).

### **Gråspett** *Picus canus*

*Utvalgte funn:* Årets høstopptreden var relativt god i ytre kyststrøk, med noe over 20 observasjoner av 25-30 ind. På Fedje ble det sett minst 5 forskjellige ind. i løpet av oktober (JEB,FFA,BOH,ATM m.fl.), mens det på Langevåg, Bømlo ble sett 4 ind. 18.10 (JKJ).

### **Flaggspett** *Dendrocopos major*

*Høstansamlinger:* 13+ ind. Fedje 12.9 (MEG,FFA,TRO). 15 ind. Bømoen, Voss 13.9 (OHE). 8 ind. Grandane, Voss 15.9 (OHE). 6 ind. Herdla, As. 22.9 (OMO,FHP). 5 1K Espelandmarka, Odda 23.9 (IMÅ). 6+ ind. (4 rm.) Purkebolvatnet, Austrheim 23.9 (THA,ATM). 10 ind. Herdlevær, Øyg. 24.9 (KPG). 10 ind. Navøya, Austevoll 28.9 (OOV). 6 ind. Langevåg, Bømlo 14.10 (JKJ). Det var en meget god høstopptreden i store deler av fylket. Her har vi inkludert kun makstall fra de beste lokalitetene.

### **Tretåspett** *Picoides tridactylus* [11-1]

*Alle funn:* 1 M Svelgane, Voss 22.4\* (ECH). Om man skulle håpe på tretåspetthekking i fylket, så er det i dette området med naturlig granskogforekomst det kanskje kan skje en gang i framtiden. Første og eneste tidligere funn fra Voss var 1 M skutt på Gjernesmoen 29.4.1919. Forrige funn i fylket var på Bømlo 7.10.1993.

**Dverglerke *Calandrella brachydactyla* [4-1]**

*Alle funn:* 1 ind. Herdla, As. 2. og 8.9 (F) (THA,EHA,OMO m.fl.). Bortsett fra en fugl på Fedje 27.10.1988, stammer alle fylkets funn av dverglerke fra Herdla. Innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

**Fjellerke *Eremophila alpestris***

*Trekk:* 1 ind. på Herdla, As. 21.4 (TAS). 1 1K M Rognsvågen, Fedje 1.-4.10 (BOH,JEB,FFA m.fl.), som var første funn av arten på Fedje. 1 ind. Herdla, As. 17.11 (BAN,OMO,FHP,TAS). En meget fåtallig art hos oss utenfor hekkeområdene på Hardangervidda.

**Sanglerke *Alauda arvensis***

*Medio november - januar:* Opptil 18 ind. ble observert i januar på Herdla, As. (THA,OMO m.fl.). I desember ble det loggført minst 10 ind. på Herdla. Det foreligger ingen vinterfunn utenom disse i år.

**Låvesvale *Hirundo rustica***

*Medio oktober - mars:* 1 ind. Herdla, As. 3.11 (TAS).

**Taksvale *Delichon urbica***

*Medio oktober - mars:* 2 ind. Hiskjo, Bømlo 19.10 (LØK).

**Tartarpiplerke *Anthus novaeseelandiae* [45/71-9/11]**

*Alle funn:* 1 ind. Herdla, As. 20/9\* (ATM,EFR,OMO,N.Ostler). 1 ind. Husa, Fedje 20.9\* (TRO). 1 ind. Stormark, Fedje 25.9\* (ATM,TRO). 1 ind. Kollsens, Øyg. 26.9\* (KPG). 2 ind. Herdla, As. 27.9\*, og 3 ind. s.st. 29.9\* (BAN,IFR,THA,OMO). 1+ ind. Stormark, Fedje 3.-9.10\* (FFA,BOH,GHÖ). 1 ind. Husa, Fedje 8.10\* (FFA). 1 ind. Herdla, As. 7.10\* (BAN,OMO,FHP). 1 ind. Herdla, As. 17.-20.10\* (GHÖ,TRO,OMO,FHP). Individtotalen på 11 fugler er det absolutte minimum. Hvor lenge fugler bruker rasteplassene før de drar videre er ikke like enkelt å vurdere. Uansett så var 2001 et sterkt år, godt over gjennomsnittet de siste ti åra (1991-2000) som har vært på 4,4 ind. per år.

**Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* [4-2]**

*Alle funn:* 1 ind. 30.9-5.10 Nygård, Fedje (F) (BOH,JEB,FFA m.fl.). 1 ind. Varden, Fedje 5.10 (F) (JEB,FFA,BOH). Funnene er innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

**Trepiplerke *Anthus trivialis***

*Oktober - medio april:* 1 ind. Varden, Fedje 3.10 (FFA). 2 ind. Stormark, Fedje 4.10 (T. Andersen).

**Heipiplerke *Anthus pratensis***

*Desember - februar:* 1 ind. Kollsnes, Øyg. 24.1 (KPG). 1 ind. Herdlevær, Øyg. 2.12 (ECH). 1 ind. Grandane, Voss 2.12 (ECH). 1 ind. Herdla, As. 3.-6.12 (MEG,TRO,JBE). 1 ind. Kalandsvika, Be. 10.12 (JBE).

**Lappiplerke *Anthus cervinus* [6-2]**

*Alle funn:* 1 ind. Herdla, As. 15.9\* (ECH,TRO). 1 ind. Herdla, As. 27.9\* (EHA,THA). Fuglen på Herdla 15.9 blir tidligste høstfunn i fylket, som fra før var 20.9.

**Gulerle *Motacilla flava ssp.***

*Alle funn:* 1 F Sandvin, Odda 12.8 (IMÅ). 2 ind. Meling, Bømlo 26.8 (JKJ). 1 ind. Herdla, As. 26.8 (MFR,ATM,OMO m.fl.). 1 1K Ulvikpollen, Ulvik 2.9 (ECH). 1 ind. Herdla, As. 2.9 (IFR,EHA,THA). 3 ind. Herdla, As. 13.9 (FFA). 1 ind. Herdlevær, Øyg. 16.9 (JBE). 1 ind. Husa, Fedje 10.-11.10 (BOH). 1 ind. Herdla, As. 20.-27.10 (OMO,FHP m.fl.). Sistnevnte funn var et spesielt individ som ga assosiasjoner til fjorårets østlige gulerle på Herdla. Årets fugl ga både både ”østlig” og ”vestlig” lyd ved flere anledninger, men ble dessverre aldri sett godt nok til å konstatere dens opphavssted. Fedjefuglen som også var datomessig spennende, ble kun hørt ytre ”vestlig” lyd.

### **Såerle** *Motacilla flava thunbergi*

*Alle funn:* 10-12 ind. Garen, Eidfjord 3.6 (ABR,GHÖ,K.H.Jensen), 2 M s.st. 16.6 (IMÅ,RVO). 1 par hekket ved Langavatnet, Eidfjord 13.-17.7 (GHA,AHQ,IMÅ). 1 1K F rm. Purkebolsvatnet, Austrheim 2.9 (IGR,TBR,GHÖ m.fl.). Gode takter i Eidfjord; et hekkefunn og en større våransamling i et potensielt hekkeområde virker lovende. En meget sjelden hekkefugl i fylket.

### **Vintererle** *Motacilla cinerea* [ca. 67/101-10/13]

*Alle funn:* 1 ind. Lone, Arna, Be. 16.2 (MEG). 1 ind. Vosso, Voss 29.3 (OHE). 1 ind. Loneelven, Osterøy 31.3 (TBR). 1 ind. Ulvikpollen, Ulvik 1.4 (ECH). 1 par hekket i Mossefinelva, Voss 6.4-24.5 (ECH,FFA). 1 ind. Reppen, Voss 1.7 (ECH). 1 juv. Grandane, Voss 24.7 (OHE). 1 1K Rekvesøyane, Voss (FFA,GHÖ). 1 ad. Gjernesmoen, Voss 11.9 (ECH). 4 ind. på Grandane, Voss 12.9, og videre s.st. 2 ind. 13.9, 1 ind. 15.-22.9 og 2 1K 1.10 (ECH,OHE). 1 ind. Stormark, Fedje 25.9 (ATM). 1 ind. Egnehjem, Odda 28.9 (A.Larsen). Merk vinterfunnet fra Bergen. Vi må helt tilbake til 12.1.1985 for å finne det forrige, som var på Øystese i Kvam. Videre kan det nevnes at funnet på Rekvesøyane var det andre på lokaliteten, mens Fedjefuglen var andre funn på øya. Hekkefuglene regnes i år ikke som nye funn i arkivet.

### **Linerle** *Motacilla alba alba*

*Ansamling:* Hele 168 ind. i Myrkdalsdeltaet på Voss 3.5 (ECH) er årets største konsentrasjon rapportert til komiteén.

### **Svartryggerle** *Motacilla alba yarrellii* [60/80-22/34] etter 1987

*Alle funn:* Vårtotalen kom opp i hele 28 fugler i perioden 8.3-16.5. Herdla på Askøy er den desidert beste lokaliteten med hele 9 funn av 19 ind. Utenom denne lokaliteten foreligger følgende funn fra tilsvarende periode; 1 ind. Garnes skole, Arna, Be. 22.3 (H.Bjørsvik). 1 par Herdlevær, Øyg. 1.4 (IFR,MFR,THA). Enkeltind. Herdlevær, Øyg. 7. og 13.4 (JBE). 1 ind. Hovland, Bømlo 14.4 (RHO). 1 par Hovland, Bømlo 25.-29.4 (RHO). 1 F Tjeldstø, Øyg. 12.5 (MFR,ATM m.fl.). Fra hekketiden; 1 M som assosierte med linerle F Norzinkanlegget, Odda 21.5-12.6 (IMÅ,RVO). 1 hunn Rødland og Fosse, Bergsdalen, Vaksdal 24.5 og 19.6 (JER,ATM,FFA). 1 hann med mat i nebbet på Herdla, As. 4.6, og etter dette sett førende på juvenile fugler (hybrider?) ved flere anledninger fram til 13.9 (TAS,FFA,OMO m.fl.). 1 ind. med mat i nebbet Vorland, Bømlo 18.6 (PMA). 1 F Herdla, As. 12.8 og 13.9 (FFA,GHA). Eneste høstfugl var 1 ind. Husa, Fedje 17.10 (FFA). Tre potensielle hekkinger er bra. Hvorvidt alle er blandingspar mellom svartryggerle og linerle er uvisst. Dette er den beste opptreden av underarten etter 1987, og trolig også gjennom tidene.

### **Sidensvans** *Bombycilla garrulus*

*Alle funn:* 630 ind. fordelt på 33 observasjoner ble fasiten i perioden 1.1-25.3. Kommunevis fordeling; Bergen (25/458), Lindås (1/16), Odda (2/68), Osterøy (1), Ullensvang (1/60), Voss (1/3) og Øygarden (2/24). Vi fikk også fire seine vårfunn; 10 ind. Ulvik 21.4 (HDI). 1 ind. Husa, Fedje 29.4 (JER,FFA,ATM). 3 ind. Myrdalskogen, Åsane, Be. 1.5 (ABJ). 1 ind. Nedre Økland, Stord 2.5 (THH). De første høstfuglene ble observert i Bergen 10.10, og i perioden fram til 11.12 ble det sett 611 ind. fordelt på 28 funn. Disse var å finne i Bergen (8/173), Bømlo (2/28), Fedje (6/116), Kvinnherad (1/6), Odda (2/18), Os (2/150), Stord (2/56) og Voss (5/64). En meget god opptreden i fylket. Det ble rapportert fugler i april og mai også fra Storbritannia, noe som er spesielt.

### **Jernspurv** *Prunella modularis*

*Medio november - medio mars:* 1 ind. Valen, Kvinnherad 1.1-7.2 (EKA). 1 ind. Herdla, As. 1.-6.1 og 3.3 (MFR,THA m.fl.). 1 ind. Mathopen, Be. 5.1 (THA). 1 ind. Gåsland, Bømlo 28.2 (LØK). 1 ind. Salbu, Fana, Be. 3.3 (R.Totland). 1 ind. Nipedalen, Be. 13.-17.3 (IFR,MFR). Seks fugler er en fin vinteropptreden hos oss. Gjennomsnittlig funnmasse i de kalde månedene i perioden 1995-2000 har ligget på 1,5 ind. per år.

### **Blåstrupe** *Luscinia svecica*

*Trekk:* 1 sy. M Kollsnes, Øyg. 8.5 (KPG). 1 ind. Rekvesøyane, Voss 6.9 (FFA). Blåstrupen har en utpreget sørøstlig trekkroute til og fra hekkeplassene, og påtreffes sjeldent langs kysten av Hordaland.

### **Svartrødstjert** *Phoenicurus ochruros* [24/28-2]

*Alle funn:* 1 3K+ M Finse stasjon, Ulvik 18.-25.7\* (FHP,GHÖ). 1 1K+ Hiskjo, Bømlo 20.-22.10\* (KBE,KKA,LØK). Fuglen på Finse sang og var territoriell. Arten har vært et fast innslag på denne togstasjonen de aller fleste årene siden 1996, men ble ikke observert i fjor. Vi inkluderer denne som ny selv om det er mulig at det dreier seg om samme fugl som en av disse; 1996 (3K+ M), -97 (2K M) og -99 (2K+ M). Første gang svartrødstjert ble observert på Finse var i juni 1982.

#### **Buskskvett** *Saxicola rubetra*

*Medio oktober - medio april:* 2 ind. Stormark, Fedje 17.10 (FFA,MFR,ATM). 1 ind. Vinappen, Fedje 21.10 (ATM). Som en kuriositet kan det nevnes at fuglene fra 17.10 holdt seg sammen med to svartstruper! Ekstremumstiden i Hordaland stammer fra Sævarhagsvikjo på Stord 1.11.2000.

#### **Svartstrupe** *Saxicola torquata* [28/48-4/5]

*Alle funn:* 1 ind. Sulen, Fedje 4.10\* (F) (FFA,JEB,BOH). 1 ind. (trolig M) Stormark, Fedje 14.10\* (JBE,ECH,TLI). 2 ind. (trolig 1 ad.) Stormark, Fedje 17.10\* (V) (FFA,MFR,ATM). 1 ind. Fedjebjørnen, Fedje 18.-20.10\* (V) (MFR,ATM,FFA). En eksepsjonell god høstopptreden i Hordaland. Ut fra beskrivelser og bilder dreier det seg om fem forskjellige individer. Disse funnene representerer også de første høstobservasjonene på Fedje. Forrige høstfunn i fylket (om vi ser bort fra hekkefuglene på Ågotnes, Fjell i 1994) var på Herdlevær, Øyg. i september 1993.

#### **Østlig svartstrupe** *Saxicola torquata maura* [0-1]

*Alle funn:* 1 ind. (trolig F) Stormark, Fedje 7.-8.10 (V) (BOH,FFA). Første funn av denne underarten i fylket. Det foreligger kun 25 funn i Norge fram tom. år 2000, der hele 15 stammer fra Utsira i Rogaland (Mjøs & Solbakken 2001). Funnet er innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

#### **Steinskvett** *Oenanthe oenanthe*

*Medio oktober - mars:* 1 ind. Vinappen, Fedje 20.10 (FFA).

#### **Ringtrost** *Turdus torquatus*

*Trekk:* Vårens to første fugler dukket opp 3.4 på Sandvin, Odda (RVO), og i perioden fram til 3.5 ble det sett 50 ind. på trekk i Hordaland. De største ansamlingene var 12 ind. Ytre Matre, Kvinnherrad 14.4 (ØBI). 6 ind. Osa, Ulvik 18.4 (HDI). 8 ind. Ulvikpollen, Ulvik 21.4 (HDI). Høsten ga magre 5 ind; alle i ytre strøk.

#### **Svarttrost** *Turdus merula*

*Vinteransamling:* Hele 72 ind. talt rundt Flesland flyplass, Be. 25.12 (THA) viser hvor tallrik arten kan være lokalt hos oss vinterstid.

#### **Gråtrost** *Turdus pilaris*

*Trekkkonsentrasjoner og vinteransamlinger:* 60 ind. Sandvin, Odda 7.1 (IMÅ). 130 ind. Haukelandsvatnet, Be. 8.1 (JBE). Av sterke trekk tall foreligger følgende to dagstotaler; 11000+ S i perioden 08.30-13.30 Langevåg, Bømlo 14.10 (JKJ). 5450 S Gullfjellet, Be. 18.10 (JBE).

#### **Måltrost** *Turdus philomelos* [1/2-3] vinterfunn etter 1992

*Desember - februar:* 1 ind. Nygårdsparken, Be. 4.1 (FFA,FFO). 1 ind. Vorland, Langevåg, Bømlo 6.2 (RHO). 1 ind. Herdla, As. 16.2 (JBE).

#### **Rødvingetrost** *Turdus iliacus*

*Desember – februar og trekkkonsentrasjoner:* I perioden 1.1-3.3 ble minst 174 fugler rapportert fra kommunene Askøy (25+), Bergen, (120+), Bømlo (4), Odda (1) og Stord (24). Mest tallrike dag på høsttrekket var 2000 S Gullfjellet, Be. 18.10 (JBE). I desember ble totalt 45 ind. registrert i Askøy (19), Bergen (7), Odda (1), Stord (18). Årets to første måneder fortsatte som fjoråret avsluttet, med hele 174 ind. Neste vinter ble mer moderat, dog tallrik i Hordalandsammenheng.

#### **Duetrost** *Turdus viscivorus*

*Alle funn:* I perioden 10.3-22.4 ble det observert 22 ind. i kommunene Bergen (1), Bømlo (1), Odda (1/5), Osterøy (1/6), Voss (3) og Øygarden (5/6). Det ble gjort et funn i hekketiden, 1 ind. Hosås, Voss 20.5 (MFR,THA m.fl.). Fra høsten foreligger følgende funn; 1 ind. Alvheim, Øyg. 12.10 (IFR,MFR). 1 ind. Stormark, Fedje 19.10 (MFR,ATM). 1 ind. Tveita, Stord 19.10 (THH). 1 ind. Herdla, As. 27.10 og 3.11 (THA,OMO,EFR).

#### **Gresshoppesanger** *Locustella naevia* [48/51-5/6]

*Alle funn:* 1 sy. ind. Beitelsvann, Åsane, Be. 13.5 (EFR), så 2 ind. s.st. 20.5 (HBJ,SBY,EFR). 1 sy. ind. Hovland, Langevåg, Bømlo 1.-29.6 (RHO,JKJ,PMA). 1 sy. ind. nær Hatlestad, Kaland, Be. 25.6 (IFR,MFR,ATM). 1 sy. ind. Nordvik, Fana, Be. 20.7 (H.Oldervoll,MOL). 1 ind. Hallaråker, Bømlo 6.10\* (OHA,IMÅ,TLI m.fl.). Spennende funn fra Beitelsvann i Bergen, der fuglene holdt sammen som par. Fuglen fra Bømlo i oktober er det nest seineste funnet i Hordaland. Ekstremumstiden er 1 1K rm. på Turøy, Fjell 10.10.2000.

#### **Sivsanger** *Acrocephalus schoenobaenus*

*Utvalgte funn:* 21 sy. ind. på forskjellige lokaliteter i Sveio 9.6 (THH,JKJ,KIK,DRI). Dessuten 1 sy. ind. i Granvinsdeltaet, Granvin 28.6 (ECH), som var første funn på lokaliteten. En annen fugl utenfor tradisjonelle hekkelokaliteter var 1 ind. på Herdla, As. 29.6 (JBE), og tilsvarende 1 sy. ind. Myrkdalsdeltaet, Voss 1.7 (ECH). Sistnevnte var andre funn i området, der det første stammer fra 5.6.1988. LRSK jobber for å få oversikt over sivsangerne i fylket, og ønsker alle observasjoner rapportert. Ovenfor er kun uvanlige lokaliteter og totaltelling inkludert.

#### **Åkersanger** *Acrocephalus agricola* [0-1]

*Alle funn:* 1 1K rm. Purkebolvatnet, Austrheim 2.9 (F) (IGR,TBR m.fl.). Første funn i Hordaland. Fuglen ble fanget i forbindelse med låvesvalefangst om kvelden. Ved evt. godkjenning, vil dette bli det 12. funnet i Norge. Det er også det tidligste høstfunnet av arten innenfor landegrensene. Arten hekker i områdene ved Svartehavet og østover mot de sørveste delene av Sibir. Overvintringsområdene ligger hovedsaklig i India. Innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

#### **Myrsanger** *Acrocephalus palustris* [4-1]

*Alle funn:* 1 sy. ind. Lundarosen, Voss 24.6\* (L) (ECH). Første funn i Voss kommune. Forrige fugl i fylket var i Bergen i juni 1998.

#### **Rørsanger** *Acrocephalus scirpaceus* [34/36-2]

*Alle funn:* 1 sy. Bjellandsvatnet, Sveio 24.5-9.6 (JKJ,THH,DRI m.fl.). 1 ind. rm. Purkebolvatnet, Austrheim 30.8 (OOV).

#### **Hauksanger** *Sylvia nisoria* [17/19-2]

*Alle funn:* 1 1K ved Våge, Fedje 15.10\* (TLI). 1 1K Kirkevågen, Fedje 17.10\* (FFA,MFR,ATM). Ny ekstremumstid i fylket. Det seineste funnet fra før var 1 1K på Fedje 3.10.1999. Det var tydeligvis en sein influx av arten i år, da det bl.a. ble rapportert flere fugler fra Storbritannia og Skandinavia i denne perioden.

#### **Møller** *Sylvia curruca* [85/102-13]

*Alle funn:* 1 ind. Rongesundet, Øyg. 13.5 (BOH,KSA). 1 sy. ind. Andal, Bømlo 14.-23.5 (JKJ). 1 sy. ind. Haugamoen, Voss 30.5-1.6 (OHE). 1 sy. ind. Vorland, Bømlo 31.5 (RHO,JKJ). 1 sy. ind. Haukås, Be. 4.6 (TLI,ATM). 1 sy. ind. Turøy, Fjell 9.-24.5 (EFR,MFR). 1 sy. ind. Langøy, Fjell 16.6 (FFA). 1 ind. Herdla, As. 18.8, 13.9 og 16.9 (FFA,THA,TAS m.fl.). 1 ind. ved Losstasjonen, Fedje 25.9 (FFA,TRO). 1 ind. Turøy, Fjell 28.9 (FFA). 1 ind. Langedalen, Fedje 1.-4.10 (JEB,FFA). 1 ind. Herdlevær, Øyg. 9.10 (KPG). 1 ind. Kjøl, Bømlo 22.10 (OHA,LØK).

#### **Hagesanger** *Sylvia borin*

*Oktober - april:* 1 ind. Husa, Fedje 4.10 (BOH). 1 ind. Varden, Fedje 5.10 (JEB,FFA). 1 ind. Hallaråker, Bømlo 6.10 (OHA,IMÅ,RVO m.fl.). 1 ind. Rommetveit, Stord 7.10 (THH). 1 ind. Kirkevågen, Fedje 9.10 (MEG,TRO). 1 ind. Alvheim, Øyg. 13.10 (ATM). Seks oktoberfunn er noe over gjennomsnittet de siste åra. Gjeldende ekstremumstid for arten i Hordaland er 24.10, da en fugl var på Turøy, Fjell fram til denne datoen i 1999.

**Munk** *Sylvia atricapilla* [36/44-25/29] vinterfunn etter 1992

*Medio november - medio april*: I perioden 1.1-6.4 ble det registrert hele 24 ind. fordelt på 20 funn. Kommunevis individfordeling var slik; Bergen (19), Bømlo (3, der 1 ind. ble funnet i fjor, og inkluderes ikke i årets funntotal) og Stord (2). I perioden 19.11-31.12 ble det funnet 6 ind. i fylket; Bergen (2), Bømlo (1), Os (1), Stord (1) og Voss (1). I perioden 1993-2000 ble det gjennomsnittlig registrert 5,5 ind. årlig vinterstid. Årets funnmasse er trolig den beste vinteropptreden av arten noensinne i fylket.

**Gulbrynsanger** *Phylloscopus inornatus* [51/57-6]

*Alle funn*: 1 ind. Måsavatnet, Turøy, Fjell 26.9\* (KPG). 1 ind. Kirkegården, Fedje 8.-9.10\* (BOH,FFA m.fl.). 1 ind. Koppen, Fedje 8.10\* (FFA). 1 ind. Stormark, Fedje 9.10\* (MFR,FFA,THA m.fl.). 1 ind. Husa, Fedje 14.10\* (TLI). 1 ind. Varden, Fedje 15.10\* (TLI). En god opptreden av arten. Fedjefunnene 14. og 15.10 er i seineste laget for arten som i Hordaland har en ekstremumstid på 22.10 (Turøy, Fjell 2000).

**Blekbrynsanger** *Phylloscopus humei* [1-1]

*Alle funn*: 1 ind. Kirkevågen, Fedje 18.-19.10 (F,V,L) (FFA,MFR,ATM). Niende funn i Norge, og den eneste i landet i år. Funnet er det andre i Hordaland. Første gang arten ble påvist hos oss var da 1 ind. ble rm. på Turøy, Fjell 27.10.2000. Det er vel også på sin plass å bemerke at dette er det tidligste individet påtruffet innenfor landegrensene, da forrige ekstremumstid var 20.10.1999 på Røvær utenfor Haugesund. Fedjefuglen ga i motsetning til fuglen på Turøy i fjor, en enstavet gransangerlignende lyd, mot den mer «tradisjonelle» tostavete blekbrynsangerlyden på fjorårsfuglen. Funnet er innsendt, men ikke ferdigbehandlet av NSKF.

**Bøksanger** *Phylloscopus sibilatrix*

*Alle funn*: 1 sy. ind. Espe, Ullensvang 27.5 (IMÅ). 1 sy. ind. Mykletveit, Evanger, Voss 17.6 (OOV). 1 ind. Vassivarvatnet, Fedje 18.9 (FFA). Arten var helt fraværende i 2000.

**Gransanger** *Phylloscopus collybita*

*November – mars samt østlige fugler*: 1 ind. Herdlevær, Øyg. 30.-31.1 (KPG). 1 østlig ind. Alvheim, Øyg. 13.10 (IFR,MFR,ATM). 1 østlig ind. Herdlevær, Øyg. 13.10 (IFR,MFR,ATM). 3 østlige ind. Fedje 17.-21.10 (FFA,MFR,ATM). 1 ind. Rommetveit, Stord 2.12 (THH). Fuglen på Herdlevær er trolig den samme som ble observert her 24.12.2000. Vinterfunn av gransanger er meget sjeldent i Norge, og disse to er de eneste fra Hordaland. Med østlige ind. mener vi fugler som viser fjørkarakterer eller lyd som peker mot såkalte «subtristis» (intermediære fugler – *abietinus/tristis*) og sibirgransanger *P. c. tristis*. Hos oss foreligger to godkjente funn av *P. c. tristis*. For at en slik fugl skal bestemmes med sikkerhet bør man ha den i hånden.

**Gråfluesnapper** *Muscicapa striata*

*Oktober - april*: 1 ind. Sulen, Fedje 4.-10.10 (FFA,JEB,BOH m.fl.). 1 ind. Os sentrum, Os 22.10 (MEG). Disse funnene er de seineste noensinne i Hordaland. Normalt forlater gråfluesnapperen oss i løpet av første halvdel av september, for å finne vintervarme i områder sør for Sahara.

**Dvergfluesnapper** *Ficedula parva* [9-1]

*Alle funn*: 1 1K Herdlevær, Øyg. 30.9-4.10 (ECH,TRO,MFR,ATM). Første funn i fylket siden 1997, da en adult hann ble rm. på Turøy 19.9. Denne fuglen utgjør det fjerde funnet på Herdlevær.

**Svarthvit fluesnapper** *Ficedula hypoleuca*

*Oktober - medio april*: 1 ind. Koppen, Fedje 3.-4.10 (FFA,TRO,JEB). 1 ind. Herdlevær, Øyg. 8.10 (KPG). 1 ind. Husa, Fedje 15.10 (TLI).

**Varsler** *Lanius excubitor*

*Alle funn*: 1 sy. ind. Hamlagrø, Kvam 9.3 (LØK pers. medd.). 1 ind. Grandane, Voss 20.9 (OHE). Fuglen jaktet i området og ble observert da den tok en gjerdesmett i flukt. 1 ind. Rekvesøyane, Voss 5.-6.10 (ECH). 1 ind. ved Varden, Fedje 7.10 (BOH). Andre funn på Fedje. 1 ind. noe sør for Austrheim sentrum, Austrheim 14.10 (EFR). 1 ind. Reinsnosområdet, Odda 4.11 (IMÅ,RVO). 1 ind. Gjetingsdalen, Kvinnherad 31.12 IMÅ). Sju



individer i løpet av ett år er noe over gjennomsnittet de siste åra. Syngende fugler er også meget uvanlig.

#### **Kaie** *Corvus monedula*

*Hekking:* Minst fem par ble observert gjennom våren og sommeren i Bergen sentrum (Nygårdshøyden og Nedre Nygård). Fuglene ble sett med reirmateriale i nebbet, samt flygende inn i skorsteiner på hus. Allerede i slutten av juni ble juvenile fugler sett i Byparken (FFA).

#### **Kornkråke** *Corvus frugilegus*

*Alle funn:* 1 ind. Ortuvann, Be. 1.1 (THA). 2 ind. Herdla, As. i perioden 6.1-8.3 (THA,OMO m.fl.). 1 ind. Øvre Eidfjord, Eidfjord 16.3 (G.Johannesen). 1 ind. Aga, Ullensvang 2.4 (P. Sekse). 1 ad. Haukåsmarkene, Be. 4.5 (ABR,FFA). 1 ad. Herdlevær, Øyg. 12.5 (IFR,MFR,EHA m.fl.). 2 ad. Herdla, As. 20.10-17.11 (OMO,FHP m.fl.). 1 ind. Bjørnsons gate, Be. 11.12 (IFR,MFR).

#### **Svartkråke** *Corvus corone* [57/60-2]

*Alle funn:* 1 ind. Herdla, Askøy 28.7-26.12\* (OMO m.fl.). 1 ind. Gravdal, Laksevåg, Be. 9.12\* (IFR,MFR). Til tross for at en fugl var på Herdla også i fjor fra juli til september, regner vi årets fugl som trolig ny. Svartkråka ble nylig (september 2002) skilt ut som egen art (Knox m.fl. 2002).

#### **Ravn** *Corvus corax*

*Ansamlinger:* 150 ind. i Svartasmoget, Fitjar 12.3 (THH).

#### **Stær** *Sturnus vulgaris*

*Vinteransamlinger:* Opptil 70 ind. ble registrert på Herdla, As. fram til 3.2 (MFR,THA m.fl.). 35 ind. Byparken, Be. 15.1 (FFA). Og i desember ble opptil 50 ind. sett på Herdla, As. (IFR,THA,OMO).

#### **Pilfink** *Passer montanus*

*Alle funn:* Som i fjor virker det som om Herdlevær, Øyg. og Hovland, Bømlo innehar de eneste hekkeplassene for arten i fylket. På Herdlevær ble det sett opptil 7 ind. i løpet av første halvår, mens 14 ind. er toppnoteringen fra andre halvår. Av observasjoner utenfor disse lokalitetene ble det i perioden 20.1-28.2 kun rapportert 9 ind. fra kommunene Askøy (3+), Bømlo (2) Odda (1) og Stord (3). Høsten var mer tallrik, da det i perioden 13.9-30.12 ble observert minst 22 ind; Askøy (4), Bømlo (4), Fjell (2), Os (1), Voss (10+) og Øygarden (1).

#### **Bokfink** *Fringilla coelebs*

*Tosifrete vinteransamlinger:* 20 ind. Nygårdsparken, Be. 4.-12.1 (FFA,FFO). Opptil 22 ind. Herdla, As. i perioden 20.1-3.2 (OMO,THA m.fl.).

#### **Bjørkefink** *Fringilla montifringilla*

*Tosifrete vinteransamlinger:* 40 ind. 4.-15.1 Nygårdsparken, Be. (FFA,FFO). Opptil 10 ind. Storetveit, Be. 23.-30.12 (JPS).

#### **Stillits** *Carduelis carduelis*

*Alle funn:* Vårvinteren i perioden 9.1-28.3 ga følgende resultat; Bømlo (5/27), Fjell (1/5), Lindås (1/3) og Stord (1). Høstens første fugl dukket opp på Fedje 6.10, og i perioden fram til nyttår hadde vi denne kommunevise fordelingen; Askøy (4/7), Bergen (1/5), Bømlo (1/3), Fedje (7/48), Fjell (3/25), Kvinnherad (1) og Os (2/3). Majoriteten av høstfunnene stammer fra medio og ultimo oktober, da arten foretar sin høstbevegelse. Årets 27 funn av 128 ind. er trolig en av de beste opptredener av arten i fylket gjennom tidene.

#### **Rosenfink** *Carpodacus erythrinus* [22/24-3]

*Alle funn:* 1 1K Husa, Fedje 25.9\* (ATM,FFA,TRO). 1 1K Turøy, Fjell 6.10\* (MEG). 1 1K Husa, Fedje 19.10\* (ATM). Ny ekstremumstid i fylket, da det foreligger kun to tidligere oktoberfunn i Hordaland; 17.10.1996 og 4.10.97, begge fra Turøy, Fjell.

#### **Kjernebiter** *Coccothraustes coccothraustes* [40/85-11/13]

*Alle funn:* 1 ind. Nygårdsparken, Be. 22.-25.2 (FFA,MFR). 1 ind. Nesse, Bømlø 10.5 (KBE,KKA,LØK). 1 ind. Husa, Fedje 15.10 (TLI). 1 ind. Osøyro, Os 18.10 (MEG). 1 ind. Koppen, Fedje 19.10 (FFA). 2 S Varden, Fedje 19.10 (ATM). 1-2 ind. Fedje N, Fedje 20.10 (FFA,ATM). 2 ind. Nygårdsparken, Be. 28.10 (IFR,MFR). 1 ind. Røyrvik, Kvinnherad 28.-30.11 (EKA). 1 ind. Skare, Odda 9.12 (Wallevik). 1 ind. Store Nesttunvann, Be. 16.12 (FFA). Den gode trenden de siste åra fortsetter, og 11 funn er ny årsrekord i fylket. Til sammenligning var gjennomsnittet i perioden 1981-90 1,1 funn av 2,1 ind. årlig, mens det i perioden 1991-2000 var 1,7 funn av 3,9 ind. per år.

### **Lappspurv** *Calcarius lapponicus*

*Trekk:* Vårtrekkobservasjoner i perioden 8.-28.4 inkluderer 20 ind. fordelt på disse lokalitetene; Herdla, As. (11), Husa, Fedje (3) og Sævarhagsvikjo, Stord (6). Høsttrekket innledes med 2 ind. Herdla, As. 13.9 (FFA). Etter dette har vi 1 S Koppen, Fedje 4.10 (FFA). 15 ind. Herdla, As. 7.10 (TAS). 1 ind. Stormark, Fedje 17.-21.10 (FFA,MFR,ATM). 1 S Fyrsundet, Fedje 19.10 (ATM). Funnet fra Herdla 7. oktober er en meget stor trekkansamling hos oss.

### **Snøspurv** *Plectrophenax nivalis*

*Alle funn utenfor hekkeområdene:* Årets første fugl var 1 F på Herdla, As. 15.3 (FFA,GHÖ). Videre fra våren har vi 1 ind. Herdla, As. 6.4 (JBE) og 35 ind. Vangsvatnet, Voss 15.4 (OHE). Høsttrekket innledes med 2 ind. Skogsøy, Øyg. 16.9 (JBE) og 1 1K Fyrsundet, Fedje 17.9 (FFA). Først 17.11 kommer neste funn da 4 ind. var på Herdla, As. (BAN,OMO,FHP,TAS). I perioden fram til 26.12 ble det observert 35 ind. i ytre strøk av fylket.

### **Dvergspurv** *Emberiza pusilla* [8-1]

*Alle funn:* 1 ind. Varden, Fedje 6.10\* (ATM,HTO,ABR). Tredje funn på Fedje.

### **Observatører**

ABJ=Anders Bjordal, ABR=Arild Breistøl, AER=Audun Eriksen, AHÅ=Arnold Håland, ATM=Alf Tore Mjøs, BAN=Bjarne Andersen, BLO=Bjarn Lokøy, BOH=Bjørn Ove Høyland, DGJ=Dag Gjerde, DRI=Dag Rimmereid, ECH=Eddie Chapman, EFR=Egil Frantzen, EHA=Espen Hansen, EKA=Egil Kambe, FFA=Frode Falkenberg, FHP=Frank Helen Pedersen, GHA=Gunnar Halvorsen, GHÖ=Göran Högstedt, GKK=Geir Kjoberg Knudsen, GRK=Geir Richard Kallestad, HBJ=Håvard Bjordal, HDI=Harry Dijkstra, HTO=Harald Totland, IFR=Ian Fredriksen, IGR=Ingvar Grastveit, IMÅ=Ingvar Måge, JBE=Julian Bell, JEB=Jan Erik Berglihn, JER=Julia Erck, JKJ=Jostein Kjærandsen, JOP=Jørn Opsal, KBE=Kjell Bergtun, KKA=Karsten Katla, KPG=Karl Petter Gade, LEJ=Lars Erik Johannesen, LØK=Lars Økland, MEG=Martin Eggen, MFR=Michael Fredriksen, MKL=Magne Klemmetsen, MOL=Marte Oldervoll, OBH=Ole Berge Helland, OHA=Odd Hallaråker, OHE=Oddvar Heggøy, OMO=Ottar M. Osaland, OOV=Olav Overvoll, PMA=Peter Mallinson, RHO=Roy Hovland, RVI=Ragnar Vikøren, RVO=Runde Voie, SBY=Stein Byrkjeland, TBR=Tor Bjarte Reigstad, TAS=Tore Andre Stormark, THA=Terje Hansen, THH=Tor Helge Heggland, TLI=Terje Lislevand, TRO=Tobias Roth, TSV=Tore Svendsen, TTH=Trond Thorsteinson.

### **Referanser**

- Falkenberg, F. & Heggøy, O. 2001. Dverglo – ny hekkeart i Hordaland. *Krompen* 30: 178-180.
- Falkenberg, F., Lislevand, T. & Solheim, K. E. 2002. Forekomsten av fjelljo (*Stercorarius longicaudus*) på Hardangervidda i et godt smågnagerår. Submittert *Ornis Norvegica*.
- Haftorn, S. 1971. Norges fugler. Universitetsforlaget, Oslo.
- Knox m.fl. 2002. Taxonomic recommendations for British birds. *Ibis* 144: 707-710.
- Mjøs, A. T. & Solbakken, K. A. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1999 og 2000. *Ornis Norvegica* 24: 3-59.